

DE4PP MULTIPLIER EVENT

DEATH EDUCATION IN PRACTICE AND RESEARCH: BENEFITS, CHALLENGES, PERSPECTIVES

Wydarzenie Upowszechniające Rezultaty Projektu DE4PP
Edukacja na temat śmierci w praktyce i badaniach empirycznych:
korzyści, wyzwania, perspektywy

Katolicki Uniwersytet
Lubelski Jana Pawła II
Al. Racławickie 14
20-950 Lublin
Sala/Room CTW-114

Death Education for Palliative Psychology (DE4PP)
Edukacja na Temat Śmierci w Psychologii Paliatywnej
Project nr: 2019-1-IT02-KA203-063243

Panelists / Paneliści:

Dr hab. n. med. Bożena Baczewska
Uniwersytet Medyczny w Lublinie,
Wydział Nauk o Zdrowiu

Ks. dr Bogusław Block
Papieski Uniwersytet Jana Pawła II w
Krakowie

Dr Piotr Szczukiewicz
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w
Kielcach, Katedra Psychologii;
Ośrodek Psychoterapii *Inigo* w Lublinie

Moderator:

Dr Krzysztof M. Ciepliński
Katedra Psychoterapii i Psychologii
Zdrowia KUL

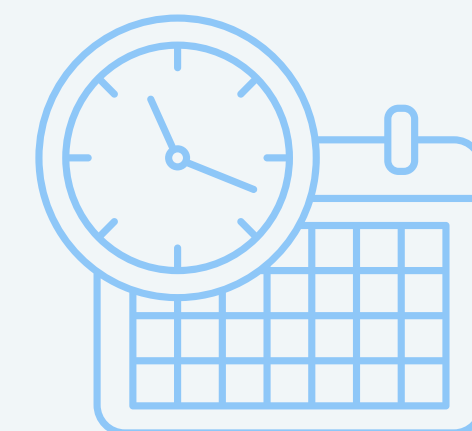
link do Wydarzenia:

PROGRAMME

24 X 2022

Poniedziałek/Monday

9.00 - 9.10

Opening and Welcome
Otwarcie Wydarzenia

9.10 - 9.30

Death Education for Palliative Psychology (DE4PP)
Erasmus+ EU Project: Goals, Participants, Content and Structure
**Projekt Erasmus+ Edukacja na Temat Śmierci w Psychologii Paliatywnej (DE4PP):
cele, uczestnicy, zawartość i struktura**

Dr Krzysztof M. Ciepliński, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

9.30 - 10.00

Experiences of KUL Psychology Students Participating in the DE4PP
Doświadczenia studentów psychologii KUL uczestniczących w projekcie DE4PP

10.00 - 10.20

DE4PP Research Program:
Assumptions, Protocol and Polish Outcomes
**Program badawczy realizowany w ramach DE4PP:
założenia, plan oraz wyniki badań polskich uczestników**

Dr Krzysztof M. Ciepliński, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

10.20 - 10.50

International Cooperation and Research Results of the DE4PP Project
Dr Gianmarco Biancalani, Padova University, Italy (online lecture)

10.50 - 11.00

Discussion / Dyskusja

11.00 - 11.15

Coffe Break / Przerwa kawowa

11.15 - 12.00

How to Cope with Anxiety, Fear and Panic
when Caring for a Dying Person?

Jak opanować lęk, strach i panikę w opiece nad człowiekiem umierającym?

Dr hab. n. med. Bożena Baczewska, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Wydział Nauk o Zdrowiu

12.00 - 12.40

Intergenerational Songwriting for Change, Loss and Grief
*Dr Giorgos Tsiris, Queen Margaret University & St Columba's Hospice Care, Edinburgh, UK
(online lecture)*

12.40 - 13.20

Panel discussion: Whom, How and Why to Educate about Death?
Dyskusja Panelowa: Kogo, jak i dlaczego edukować na temat śmierci

13.20 - 13.30

Closure

Zamknięcie Wydarzenia

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Wydarzenie Upowszechniające Rezultaty Projektu DE4PP
Edukacja na temat śmierci w praktyce i badaniach empirycznych:
korzyści, wyzwania, perspektywy

DE4PP Multiplier Event
Death Education in Practice and Research:
Benefits, Challenges, Perspectives

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
22 października 2022

Projekt Erasmus+ (DE4PP) **Edukacja na temat Śmierci w psychologii paliatywnej:** **Cele, Uczestnicy, Treść i Struktura**

Death Education for Palliative Psychology (DE4PP)
Erasmus+ EU Project: Goals, Participants, Content and Structure

Dr Krzysztof M. Ciepliński
Katedra Psychoterapii i Psychologii Zdrowia KUL

Death Education for Palliative Psychology (DE4PP)
Edukacja na Temat Śmierci w Psychologii Paliatywnej

Project n: 2019-1-IT02-KA203-063243

<https://www.de4pp.org/moodle/login/index.php>

Projekt realizowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+ skierowany do studentów Psychologii oraz Creative Arts

Erasmus+ European Union project for university students in the field of Psychology and Creative Arts

Cele:

- opracowanie programu szkoleniowego z zakresu edukacji na temat śmierci oraz psychologii paliatywnej z wykorzystaniem technik psychodramy i arteterapii
- przygotowanie studentów do przyszłej pracy w obszarze opieki paliatywnej oraz wspierania osób w żałobie
- przezwyciężanie społecznej zмовy milczenia na temat umierania i śmierci istniejącej we współczesnym społeczeństwie

Goals:

- elaboration of the course in Death Education and Palliative Psychology with the use of Psychodrama and Creative Arts interventions
- preparing students for their future work in the field of palliative care and supporting bereaved people
- overcoming the conspiracy of silence about dying and death existing in modern society

Czas trwania / Duration: 09.2019-10.2022

Koordynator/Coordinator:

Università di Padova (Włochy)

Partnerzy/Partners:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Universität Klagenfurt (Austria)

Lucian Blaga University of Sibiu (Rumunia) University of Haifa
(Izrael)

oraz Fondazione ANT Italia ONLUS (Włochy)

DE4PP Project Team

Transnational Project Meeting, Haifa, Israel, June 2022

Tematyka kursu / Course topics

Nr/No.	Treść modułu	Module content
1.	Edukacja na temat śmierci i straty	Death Education and Loss
2.	Opieka paliatywna: Gdzie, Kiedy i Jak?	Palliative Care: Where, When and How?
3.	Komunikacja w opiece paliatywnej	Communication in Palliative Care
4.	Planowanie opieki z wyprzedzeniem	Advanced Care Planning
5.	Interwencje psychologiczne w opiece paliatywnej	Psychological Interventions in Palliative Care
x	Opieka paliatywna w Polsce	Palliative Care in Poland
6.	Terapia z użyciem fotografii w edukacji na temat śmierci, pracy z żałobą oraz zarządzaniu podtrzymywanymi więziami	PhotoTherapy in Death Education, Mourning Elaboration and Continuing Bonds Management
7.	Psychodrama, atom społeczny i śmierć	Psychodrama, Social Atom and Death
8.	Intermodalna Arteterapia w pracy z dorosłymi w żałobie	Intermodal Arts Therapy with Bereaved Adults
9.	Psychodrama w samoopiece, troska o osobę opiekującą się	Psychodrama for Self-Care: Taking Care of the Carer

Moduły 1-5, x: nagrania wykładów oraz slajdy w formacie PDF

Moduły 6-9: nagrania wykładów, materiały w PDF oraz warsztaty online

Moduls 1-5, x: lecture recordings and slides in PDF

Moduls 6-9: lecture recordings, PDF materials & online workshops

Pilotażowy Kurs DE4PP w KUL

Rekrutacja studentów

- Informacje na temat projektu były rozpowszechnione wśród studentów IV i V roku Psychologii Wspierania Jakości Życia za w trakcie wykładów oraz drogą elektroniczną (Maj – Październik 2021)
- zgłoszenia studentów w formie elektronicznej
- 28 (32) studentów zakwalifikowanych do udziału w kursie
- 13 (20) studentów w grupie kontrolnej

Wyzwania

- Problemy związane z pandemią Covid-19 (hybrydowy model edukacji)
- Ustalenie dogodnych terminów spotkań kursowych realizowanych za pośrednictwem Zoom

DE4PP Pilot Course at KUL

Students' recruitment

- information about the project distributed among the IVth and Vth-year KUL students of Quality of Life Supporting Psychology during face-to-face meetings at KUL as well as via e-mail invitations and social media (May-November 2021)
- students' applications via emails
- 28 (32) students accepted to the course group
- 13 (20) students recruited to the control group

Challenges

- Covid-19 related problems (hybrid model of education)
- choosing a convenient date and time for everybody to attend Zoom meetings

Przebieg kursu zdalnego

Daty: 15.11.2021-14.01.2022

- 15.11.2021 – pierwsze spotkanie via Zoom dla uczestników kursu / badania T1
- Samodzielne studia z wykorzystaniem platformy Moodle (moduły 1-5)
- Wykład zdalny na temat opieki paliatywnej w Polsce (29.11.2021), nagranie na Platformie Moodle
- 3.12 – 07.01 – cztery warsztaty online Moduły 6-9
- 14.01.2022 – spotkanie via Zoom / badania T2
- konsultacje online

On-line Project Course

Dates: 15.11.2021-14.01.2022

- 15.11.2021 - first online Zoom meeting for the course participants/T1 research
- learning with the use of the Moodle Platform - Modules 1-5
- Zoom lecture on Palliative Care in Poland (29.11.2021), recordings uploaded on to the Moodle Platform
- 3.12.2021 – 07.01.2022 - four online workshops connected to the Modules 6-9
- 14.01.2022 – final Zoom meeting/T2 research
- consultant hours online every week

„Głosy fotografii”

- Instrukcja przekazana w trakcie warsztatu prowadzonego za pośrednictwem Zoom
- 28 studentów w 6 podgrupach
- Przygotowanie projektu fotograficznego związanego z tematyką kursu (indywidualnie/grupowo)
- wyjazd edukacyjny 5 studentów do Fundacji ANT, Bologna, Włochy (maj, 2022)

Grupa Fokusowa online

Data: 27.01.2022

- losowy dobór
- 10 uczestników, prowadzona przez doświadczonego trenera dra Jaceka Sobka
- 120 min., nagranie

PhotoVoice activity

- introduction to the activity during a Zoom workshop
- 28 course students divided into 6 groups
- preparation of a photo-project related to the content of the DE4PP course (individually and as a group)
- 5 students selected for a visit in ANT Foundation, Bologna, Italy (May, 2022)

Online Focus Group

Date: 27.01.2022

- random selection
- 10 participants, led by an experienced group trainer: Jacek Sobek, PhD
- 120 min., recorded

Wydarzenie Upowszechniające Rezultaty Projektu DE4PP
Edukacja na temat śmierci w praktyce i badaniach empirycznych:
korzyści, wyzwania, perspektywy

DE4PP Multiplier Event
Death Education in Practice and Research:
Benefits, Challenges, Perspectives

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
22 października 2022

Doświadczenia studentów psychologii KUL uczestniczących w projekcie DE4PP

Experiences of the KUL Psychology Students participating in the DE4PP

Projekty z wykorzystaniem fotografii / Photo-Voice Activity

Umieranie nie musi być drogą ku ciemności.
Możemy ją rozświetlić małymi gestami.

Dying does not have to be the way
into darkness. We can brighten it up
with small gestures.

Lęk przed śmiercią jest jak lęk chodzenia w ciemności. Boimy się jej, ponieważ umieranie jest czymś nieznanym. Powyższe zdjęcie prezentuje metaforyczną drogę ku śmierci człowieka. Droga sama w sobie nie jest oświetlona, przez co osoba może bać się iść po ciemku. Opieka paliatywna poprzez zahaczenie o różne aspekty życia pacjenta jest w stanie rozświetlić tę drogę. Te małe gesty (małe lampki) to: obecność przy pacjencie, nie unikanie tematu umierania, edukacja na temat śmierci, wsparcie emocjonalne, poprawa jakości życia, zapewnienie ulgi w objawach choroby, planowanie opieki z wyprzedzeniem (Model koncepcyjny Goals of Car(e)).

The fear of death is like the fear of walking in the dark. We fear it because dying is something unknown. The picture above shows a metaphorical path to human death. The street itself is not illuminated, so the person may be afraid to walk in the dark. Palliative care, by referring to different aspects of the patient's life, can shed light-on this path. These small gestures (small lamps) are: our presence with the patient, not avoiding the subject of death, education about death, emotional support, improvement of quality of life, relief of disease symptoms, advance care planning (Concept Model Goals of Care).

Erasmus+

Co-funded by the Erasmus+
Program of the European Union

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PADOVA

UNIVERSITÄT
KLAGENFURT

FONDAZIONE
ANT
1978 ONLUS
Assistenza Nazionale Tumori

KATOLICKI
UNIWERSYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II

KUL
1918

**Pozwólmy by ostatnie chwile były
wartościowe i nie pozostawiły samej pustki**

**Let us allow the last moments to be
valuable and not leave emptiness only**

Zdjęcie odnosi się do modułów dotyczących Opieki Paliatywnej a także komunikacji i edukacji na temat śmierci i straty. Fotografia przedstawia szpitalne łóżko, które symbolizuje pustkę po stracie bliskiej osoby. Poprzez zdjęcie pragniemy podkreślić potrzebę towarzyszenia pacjentowi w jego ostatnich momentach życia. Ważne, aby pustka, która powstanie po śmierci osoby umierającej nie pojawiła się już za jej życia. Poprzez szpitalne tło pragniemy zwrócić uwagę na rolę edukacji na temat śmierci i straty w gronie pracowników medycznych, którzy stają się częścią procesu umierania. Komunikaty i postawy personelu mają istotny wpływ na postrzeganie choroby przez pacjenta. Wpływają również na kształtowanie się jego poczucia sensu w zaistniałej sytuacji. Fotografiją chcemy zwrócić uwagę na godność i wartość zarówno osoby odchodzącej jak i tych, którzy pozostają w smutku i żałobie. Idąc za znaczeniem słowa paliatywny, chcemy objąć płaszczem wszystkich uczestniczących w drodze pacjenta od momentu diagnozy aż do śmierci.

The picture relates to the Palliative Care modules as well as communication and education about death and loss. The photo shows a hospital bed, which symbolises the emptiness after the loss of a beloved one. Through the photo, we want to emphasize a need to accompany the patient in their last moments of life. It is important that the emptiness that will arise after the death of the patient does not appear during their lifetime. Through the hospital background, we would like to draw attention to the role of education about the death and loss in a group of medical workers who became part of the dying process. Staff messages and attitudes have a significant impact on the patient's perception of the disease. They also influence the development of his/her sense of meaning in the situation. Through photography, we want to draw attention to the dignity and value of both, the person passing away and those who remain in sorrow and mourning. Following the meaning of the word palliative, we want to cover all those who take part in the patient's journey from the moment of diagnosis to death.

Autor: Joanna Szwackiewicz

*Uważność w trudnych chwilach.
Dostrzeganie pozytywnych aspektów
codziennosci.*

*Mindfulness in difficult moments. Noticing
the positive aspects of everyday life.*

Zdjęcie ukazane jest w nieoczywisty sposób, pozostawiając mnogość interpretacji. Może to być zarówno choroba, śmierć, opieka paliatywna, żałoba, ale także nadzieja. Tytuł również nie daje jednoznacznej odpowiedzi. Wybraliśmy to zdjęcie, ponieważ jest wielowymiarowe tak samo jak ludzie na różne sposoby rozumieją śmierć. Można przewidywać, że ukazane jest w perspektywie osoby leżącej. Gra światłocienia, czarno-biała tonacja, a także wykonanie zdjęcia przez firankę potęgują dozę tajemniczości. Oglądając fotografię można się bardziej wczuć w sytuację osoby chorej, czy wymagającej opieki, często widzącej świat tylko w postaci tego, co za oknem. Zdjęcie dotyczy tematu *Psychologiczne interwencje w opiece paliatywnej*

The meaning of the photo is not obvious and it leaves room for interpretation. It can mean sickness, death, palliative medicine, grief, but also hope. The title does not give a clear answer either. We chose this image because it is multi-dimensional, very similar to the way people understand death - everyone has a different way. The photo is presented in the perspective of a person lying down. The play of light, shadows, shades of black and white, the presence of a curtain in the photo also gives the impression of mystery. Looking at the photo can help the viewer empathise with the sick and the ones in need of care who often see the world through a window only. The photo refers to the topic: *Psychological Interventions in Palliative Care*

Masz prawo czuć ulgę
You are allowed to feel relieved

Zdjęcie było szczególnie cenne, ponieważ członkinie grupy różnie go interpretowały. Zdjęcie miało na celu pokazywać osobę odczuwającą ulgę po stracie, ale zostało także rozumiane jako przedstawiające nadzieję, spokój, modlitwę, refleksję, wiarę w lepszą przyszłość. Po utracie bliskiej osoby, oprócz pojawiających się emocji smutku, żalu, straty może pojawiać się także ulga. Jest ona związana z końcem trudnego, obciążającego psychicznie i fizycznie okresu. Są to na przykład sytuacje, w których osoba długo opiekowała się chorym lub patrzyła na cierpienie kogoś bliskiego. Często osoby odczuwające w takich sytuacjach ulgę, równocześnie doświadczają poczucia winy. Co więcej, nie ma społecznego przyzwolenia na ulgę po stracie osoby bliskiej. Wybór zdjęcia ma na celu normalizację odczuwania takich emocji. Zdjęcie odnosi się do piątego wykładu Interwencji psychologiczne w opiece paliatywnej, w którym były poruszone zagadnienia dotyczące pomocy opiekunom osób chorych. Omówiono w nim m.in. problem niezaspokojonych potrzeb, z którymi zmagają się osoby opiekujące się chorymi. Jedną z nich było wsparcie emocjonalne, które można dokonać poprzez normalizację reakcji emocjonalnych związanych z sytuacją oraz poprzez dostrzeganie pozytywnych aspektów tego doświadczenia.

The photo was especially valuable because the group members interpreted it differently. The photo was intended to show a person feeling relieved after their loss, but it was also understood as representing hope, peace, prayer, reflection, trust in a better future. After the loss of a loved one, in addition to the emerging emotions of sadness, grief and loss, a sense of relief may appear. It is associated with the end of a period that was difficult and stressful, both mentally and physically. These are, for example, situations in which a person has been caring for a sick person for a long time or has looked at the suffering of a loved one. Many times, people who feel relieved in such situations feel guilty at the same time. What's more, there is no social consent for relief after the loss of a loved one. The choice of a photo is aimed at normalising the perception of such emotions. The photo refers to the fifth lecture Psychological Interventions in Palliative Care, in which the issues related to helping caregivers of sick people were discussed. It discusses, inter alia, the problem of unfulfilled needs that the caregivers have to face. One of these was emotional support, which can be achieved by normalising emotional reactions for the situation and by noticing the positive aspects of the experience.

*Jesteś - a więc musisz minąć. Miniesz
- a więc to jest piękne*

*It's in its nature not to stay. Today is
always gone tomorrow.*

Zdjęcie przedstawia odciski stóp człowieka w piasku, które zostaną za chwilę zmyte przez wzburzone morze. Ta uchwycona w kadrze ulotna chwila w metaforyczny sposób ukazuje przemijalność i kruchość ludzkiego życia. Czas człowieka może skończyć się nieoczekiwanie i nagle, tak, jak odciski stóp zmywane przez fale. Zdjęcie to pokazuje również piękno i nierozzerwalność symbiozy człowieka i natury: niepowtarzalność i przemijalność jednostki. Zdjęcie pozostawia Odbiorcy otwarte zakończenie. Od niego zależy, czy w uchwyconej w kadrze chwili zobaczy zakończenie ludzkiego życia pod postacią śladów stóp zachłannie zmywanych przez morze przy krwawym zachodzie słońca, czy dostrzeże... ślady stóp wychodzące z morza o wschodzie słońca... Zdjęcie odnosi się do tematu: Psychodrama w samoopiece. Troska o osobę opiekującą się

The picture shows human footprints in the sand, which are immediately washed away by the stormy sea. This fleeting moment captured in the picture shows a metaphor of transience and fragility of human life. A person's time on earth may end unexpectedly and suddenly, just like the footprints are being swept away by the sea. This photo also shows the beauty and the symbiosis of man and nature: the uniqueness and transience of an individual. The photo has no clear interpretation. It depends on the onlooker whether they perceive the footprints as the end of human life or whether they see... footprints coming out of the sea during sunrise. The Photo refers to the topic: Psychodrama in Self-Care. Taking care of the Carer.

Erasmus+

Co-funded by the Erasmus+
Program of the European Union

DEAPP
Death Education For Palliative Psychology

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PADOVA

UNIVERSITÄT
KLAGENFURT

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa

FONDAZIONE
ANT
1978 ONLUS
Assistenza Nazionale Tumori

KATOLICKI
UNIWERSYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II
KUL
1918

ULBS
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Natalia Wiśniewska

Lustro, wewnętrzne odbicie

Mirror, the inner reflection

Żałoba jest drogą prowadzącą do naszego serca. Tam obecni są nasi bliscy. Zdjęcie przedstawia osobę w żałobie, która spogląda w lustro. W odbiciu lustrzanym widać trzymaną w ręku świecę, a obok postacie symbolizujące bliskich zmarłych. Jest to metafora tego, co kryje się w nas. Gdy doświadczymy straty, bliskie nam osoby pozostają w naszych sercach i w taki sposób możemy czuć ich obecność i wsparcie. Zdjęcie nawiązuje do Modułu 8 „Psychodrama, atom społeczny i śmierć”. Zostało wybrane przez grupę ze względu na jego symbolikę, nawiązanie do odczuwanej, duchowej obecności tych, których fizycznie między nami już nie ma. Zdjęcie może nieść nadzieję osobom doświadczającym żałoby.

Grief is the path that leads to our hearts. This is where our beloved ones are present. The picture shows a grieving person looking into the mirror. In the reflection you can see a hand holding a candle and right next to it there are figures that symbolise the relatives who have passed away. It's a metaphor for what's inside of us. When we suffer loss, the people close to us remain in our hearts, we can feel their presence and support. The picture refers to module: Psychodrama, Social Atom and Death. It was chosen by the group because of its symbolism, the reference to the perceived spiritual presence of those who are physically no longer among us. The photo can give hope to the people who are grieving

Wizyta w Fundacji ANT ONULUS The visit to ANT ONULUS Foundation

AGENDA - Monday 02 nd May 2022	
Welcome Registration of participants General introduction and highlights (According to the arrival times in Bologna)	
AGENDA - Tuesday 03 rd May 2022	
08:25-09:30	Welcome and greetings Raffaella Faverzi - ANT President Silvia Varese - National Coordinator of the Psychology Unit and responsible of the Training Department for ANT Foundation
09:30-10:00	Presentation of ANT Foundation Luca Franchini - Psychologist Melania Raccichini - Psychologist
10:00-10:30	Introduction of ANT Health Care Model Luca Franchini - Psychologist Melania Raccichini - Psychologist
10:30-10:45	Q&A
10:45 - 11:00 BREAK	
11:00-11:30	A testimony of ANT Health Care Professional Daniela Roggeri - Psychologist
11:30-11:30	Q&A
11:30-11:50	Volunteers - a precious resource for ANT Rosanna Messera - Coordinator of Volunteers
11:50-12:15	The experience of a volunteer in ANT Alja Karavcic - ANT volunteer Eleonora Petric - ANT volunteer
12:15-12:30	Q&A
12:30-12:50	Visiting tour of ANT Institute
12:50-13:00	Final greeting and Agenda for next days
13:00 - 14:30 LUNCH BREAK in ANT institute	
14:30-17:00	Group 1 - Klagenfurt University Psychodrama session A special training session of psychodrama will prepare the students for the home care visits.

AGENDA - Monday 02 nd May 2022	
Welcome Registration of participants General introduction and highlights (According to the arrival times in Bologna)	
AGENDA - Tuesday 03 rd May 2022	
08:15-9:30	Welcome and greetings Raffaella Faverzi - ANT President Silvia Varese - National Coordinator of the Psychology Unit and responsible of the Training Department for ANT Foundation
09:30-10:00	Presentation of ANT Foundation Luca Franchini - Psychologist Melania Raccichini - Psychologist
10:00-10:30	Introduction of ANT Health Care Model Luca Franchini - Psychologist Melania Raccichini - Psychologist
10:30-10:45	Q&A
10:45 - 11:00 BREAK	
11:00-11:20	A testimony of ANT Health Care Professional Daniela Roggeri - Psychologist
11:20-11:30	Q&A
11:30-11:50	Volunteers - a precious resource for ANT Rosanna Messera - Coordinator of Volunteers
11:50-12:15	The experience of a volunteer in ANT Alja Karavcic - ANT volunteer Eleonora Petric - ANT volunteer
12:15-12:30	Q&A
12:30-12:50	Visiting tour of ANT Institute
12:50-13:00	Final greeting and Agenda for next days
13:00 - 14:30 LUNCH BREAK in ANT institute	
14:30-17:00	Group 1 - Klagenfurt University Psychodrama session A special training session of psychodrama will prepare the students for the home care visits.

AGENDA - Wednesday 04 th May 2022	
14:30-17:00	Group 2 - Sibiu University and Group 3 - Lublin University Poster preparation The students can take time to have a walk through Bologna city center, collecting ideas for choosing photos in order to prepare a poster. In fact, the students will be asked to prepare a poster to report their experience of LTT activity in ANT (see the instructions).
AGENDA - Wednesday 04 th May 2022	
08:00-12:00	Group 1 - Klagenfurt University Home palliative care visits The students will be assigned to an ANT physician or a nurse. They will be engaged in living a typical working day with the health care professional, in the home palliative care setting.
09:00-12:00	Group 2 - Sibiu University Psychodrama session A special training session of psychodrama will prepare the students for the home care visits.
12:00 - 14:00 LUNCH BREAK	
14:30-17:00	Group 3 - Lublin University Psychodrama session A special training session of psychodrama will prepare the students for the home care visits.
14:30-17:00	Group 1 - Klagenfurt University Poster preparation The students can take time to have a walk through Bologna city center, collecting ideas for choosing photos in order to prepare a poster. In fact, the students will be asked to prepare a poster to report their experience of LTT activity in ANT (see the instructions).

1st step:
ANT experience on Palliative Care

4th step:
LAST DAY

In palliative care we trust

Standing in between
life and death

Erasmus+ Project
Death Education
for Palliative Psychology -
DE4PP

Life volatile as
blowball of dandelion clock

There is a hope
in palliative care

It is hard to say
goodbye to people you
loved and passed away

Death is inevitable but
memories about loved
ones live in us

During the Erasmus+ Project, we had an opportunity to see how palliative care look like. No we see that theory is theory but in practical use it requires many skills to be good at. We saw patients: in various mental and physical conditions - it showed us wide variety of cases that carer should be prepared for. Some visits were cheerful, some - really moving and emotional. We feel great respect to all carers and their work and appreciation to imput, the imput of paliative care in aim to make people life better at their final stage. :-)

Authors:

- Łukasz Mackiewicz
- Emilia Pieniążek
- Aleksandra Witkowska
- Natalia Wiśniewska
- Zofia Zając

Wydarzenie Upowszechniające Rezultaty Projektu DE4PP
Edukacja na temat śmierci w praktyce i badaniach empirycznych:
korzyści, wyzwania, perspektywy

DE4PP Multiplier Event
Death Education in Practice and Research:
Benefits, Challenges, Perspectives

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
22 października 2022

Program badawczy realizowany w ramach DE4PP: Założenia, protokół oraz wyniki badań polskich uczestników

DE4PP Research Program: Assumptions, Protocol and Polish Outcomes

Dr Krzysztof M. Ciepliński
Katedra Psychoterapii i Psychologii Zdrowia KUL

Założenia badania / Research Assumptions

- Zbadanie psychologicznego znaczenia uczestnictwa w kursie
- Wykorzystanie metod ilościowych i jakościowych
- Ocena znaczenia technik arteterapeutycznych dla procesu edukacji na temat śmierci, w szczególności oceny zmian w postrzeganiu śmierci, postawach wobec opieki paliatywnej i osobistej kreatywności
- To explore psychological significance of the participation in the course
- To apply Mixed Methods Design (Quantitative and Qualitative Research)
- To measure the impact of Creative Art techniques for Death Education, in particular to assess the changes in Death perceptions, attitudes towards palliative care and personal creativity in this field

Plan badawczy / Research Design

Dwie grupy: grupa eksperymentalna (N=26) studenci IV i V roku Psychologii Wspierania Jakości Życia KUL uczestniczący w pilotażowym kursie Death Education for Palliative Psychology oraz grupa kontrolna (n=13), studenci Psychologii KUL IV i V roku nie uczestniczący w kursie.

Pomiar dwukrotny: przed rozpoczęciem kursu (T1) oraz bezpośrednio po zakończeniu kursu (T2) dla grupy uczestniczącej kursie oraz z tym samym interwałem czasowym dla grupy kontrolnej.

Two groups: Experimental Group (N=26, 4th and 5th year Psychology KUL students participating in the pilot course of Death Education for Palliative Psychology) and Control Group (n=13), KUL Psychology students not participating in the DE4PP course.

Two time administration: at the beginning (Time I) and at the end (Time II) of the pilot course for Experimental Group and with the same time interval for Control Group.

Narzędzia badawcze/ Measurements

- **Testoni Death Representation Scale (TDRS):** mierzy reprezentację śmierci rozumianej jako **przejście vs całkowite unicestwienie** (investigates the representations of death as a passage or annihilation)
- **Death Attitude Profile-Revised (DAPR):** mierzy postawę wobec śmierci na wymiarach: 1. Strach przed śmiercią, 2. Unikanie śmierci, 3. Neutralna akceptacja, 4. Podejście akceptujące, 5. Akceptacja uciezkowa (investigates attitudes toward death with regards to 1. Fear of Death, 2. Death Avoidance, 3. Neutral Acceptance, 4. Approach Acceptance, and 5. Escape Acceptance).
- **Career Commitment Scale (CCS):** mierzy zaangażowanie zawodowe i poczucie powołania do zawodu, narzędzie zaadoptowano do potrzeb badania obszaru opieki u kresu życia) (measures and predicts professional commitment and vocation, specifically modified for end-of-life care)

- **Creative Self-Efficacy Scale (CSE):** mierzy samoocenę w zakresie zdolności oraz spostrzeganej kompetencji w generowaniu nowych i adaptacyjnych idei, rozwiązań i zachowań; wersja zmodyfikowana do obszaru troski u kresu życia oraz arteterapii (measures the self-judgment of one's imaginative ability and perceived competence in generating novel and adaptive ideas, solutions, and behaviors, specifically modified for end-of-life care and arts therapies)
- **Frommelt Attitude Toward Care of the Dying Scale – Form B. (FATCOD):** mierzy postawę personelu medycznego i psychologicznego wobec opieki nad osobami umierającymi (measures the attitudes of medical and psychological staff regarding the care of dying patients)
- **Compassion Scale (CS):** mierzy psychologiczny konstrukt współczucia, rozumiany jako uprzejmość, poczucie humanizmu, mierzy psychologiczny konstrukt współczucia, rozumianego jako życzliwość, poczucie człowieczeństwa, uważność na cierpienie innych i dbałość o osoby cierpiące; w badaniach zastosowano tylko dwie podskale: 1. Życzliwość oraz 2. Obojętność (measures the psychological construct of compassion, understood as kindness, a sense of humanity, mindfulness, and attention to the suffering of others, only two subscales were used: 1. Kindness and 2. Indifference)

Research Group - Descriptive variables

	Age	Frequency	Percentage	Cumulative Percentage
1. Experimental	20	1	3,8	3,8
	22	6	23,1	26,9
	23	16	61,5	88,5
	24	2	7,7	96,2
	25	1	3,8	100,0
	In Total	26	100,0	
2. Control	22	4	30,8	30,8
	23	4	30,8	61,5
	24	4	30,8	92,3
	32	1	7,7	100,0
	In Total	13	100,0	
Year of Study				
1	IV	8	30,8	30,8
	V	18	69,2	100,0
	In Total	26	100,0	
2	IV	4	30,8	30,8
	V	9	69,2	100,0
	In Total	13	100,0	
Gender				
1	Male	3	11,5	11,5
	Female	23	88,5	100,0
	In Total	26	100,0	
2	Male	1	7,7	7,7
	Female	12	92,3	100,0
	In Total	13	100,0	

	Religion	Frequency	Percentage	Cumulative Percentage
1	Christian	22	84,6	84,6
	None	4	15,4	100,0
	In Total	26	100,0	
2	Christian	10	76,9	76,9
	None	3	23,1	100,0
	In Total	13	100,0	

Formal care Experience				
1	No	22	84,6	84,6
	Yes	4	15,4	100,0
	In Total	26	100,0	
2	No	12	92,3	92,3
	Yes	1	7,7	100,0
	In Total	13	100,0	

Lose (last 2 Years)				
1	No	19	73,1	73,1
	Yes	7	26,9	100,0
	In Total	26	100,0	
2	No	9	69,2	69,2
	Yes	4	30,8	100,0
	In Total	13	100,0	

Variable Study T1/T2

Study Variable Experimental Group	T1 (N=26)	T2 (N=26)	Group difference p-value	T1 (N=13)	T2 (N=13)	Group difference p-value
TDRS Total	15,42 (5,52)	15,08 (5,34)	.589	12,92 (5,01)	14,46 (5,49)	,044*
DAPR Fear of Death	3,02 (.805)	2.80 (.75)	.019 *	2.98 (.92)	2.96 (.87)	,891
DAPR Death Avoidance	2,02 (.76)	1.88 (.69)	.202	2,06 (.77)	2,17 (.76)	,176
DAPR Neutral Acceptance of Death	4.05 (.52)	4.18 (.37)	.180	4.20 (.39)	4.20 (.54)	1,000
DAPR Approach Acceptance of Death	3.58 (.98)	3.52 (.90)	.535	3.48 (.68)	3.56 (.75)	,385
DAPR Escape Acceptance of Death	3.31 (.91)	3.13 (.83)	.152	3.08 (.53)	3.13 (.68)	1,000
CCS Total	11,42 (3.06)	12,54 (3,52)	.023*	11,54 (3.62)	10,62 (3,97)	,096
CSE Total	12.58 (3,76)	18.69 (3,28)	<,001*	15,23 (5,08)	15.54 (5,52)	,794
CS Kindness	17,31 (2,19)	17,31 (1,76)	1.00	17,15 (1,44)	17,00 (1,78)	,719
CS Indifference	7,65 (2.01)	7.35 (1,81)	.480	7,92 (2.13)	7.31 (2,06)	,321
FATCOD Total	3.80 (.35)	3.82 (.33)	.234	3.80 (.35)	3.83 (.33)	,654

The values reported in the table are the Mean and (Standard Deviation)

*p<0.05

Interpretacyjna Analiza Fenomenologiczna danych z grupy fokusowej Interpretative Phenomenological Analysis (IPA) of data from the Focus Group

Pytania badawcze/ Research Questions:

Ogólne/General:

W jaki sposób studenci postrzegali kurs dotyczący śmierci i jaki wpływ na nich miały techniki artystyczne?

How did the students perceive the course on Death and what was the impact of art techniques upon them?

Specyficzne/Specific:

W jaki sposób studenci doświadczyli słownego i artystycznego opracowania lęku przed śmiercią poprzez techniki arteterapii i psychodramy i jakie znaczenie miały dla nich te interwencje?

How did the students experiences of verbal and artistic elaboration of the fear of death through the techniques of art therapy and psychodrama, and what significances did they give to them?

Erasmus+

Co-funded by the Erasmus+ Program of the European Union

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PADOVA

UNIVERSITÄT
KLAGENFURT

KATOLICKI
UNIWERSYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Konkluzje

- Studenci psychologii KUL doceniali możliwość i korzyści edukacyjne wynikające z udziału w kursie
- W skutek udziału w kursie obniżeniu uległ lęk przed śmiercią, wzrosła ocena możliwości zaangażowania się oraz własnej kreatywności w działaniach na rzecz opieki paliatywnej
- Część zgłoszonych studentów nie rozpoczęła kursu bądź miała problemy z jego ukończeniem, co należałoby zreflektować
- Doświadczenia zebrane w trakcie implementacji pilotażowej edycji kursu mogą być wykorzystane do udoskonalenia jego przebiegu i przyszłych badań

**Serdeczne podziękowania dla:
Dr Urszuli Czyżewskiej oraz dra Jacka
Sobeka za zaangażowanie i pomoc w
realizacji Projektu!**

Conclusions

- KUL Psychology students were very satisfied with their participation in the course
- As a result of their participation in the course, the fear of death has decreased and self-assessment of the possibility of getting involved in palliative care and one's own creativity in the field has increased.
- Some students in the end did not start the course or had problems with completing it, which should be reflected on.
- However ... some aspects of the training implementation as well as the research process can be improved.

**Thanks to KUL Colleagues:
Dr Urszula Czyżewska, and dr Jacek
Sobek, for their involvement in the
DE4PP Project!**

In palliative care we trust

During the Erasmus+ Project, we had an opportunity to see how palliative care looks like. As we see that theory is theory but in practice it requires many skills to be good at. We can patients in various mental and physical conditions - it showed us wide variety of cases that care should be prepared for. Some visits were cheerful, some - really moving and emotional. We had great respect to all carers and their work and appreciation to input. We would like to see more people to lecture at their final stage. :-)

- Łukasz Mackiewicz
- Emilia Pieniążek
- Aleksandra Witkowska
- Natalia Wiśniewska
- Zofia Zajęc

dr hab. n. med.
 Beata Raczewska

Request control Tap out People Chat Background Share Mute Unmute Video off Video on Screen share More Help Close

"You matter because you are you and you matter to the last moment of your life"
Dame Cicely Saunders

'The need' & 'The scheme'

Erasmus+ DEAPP
Co-funded by the Erasmus+ Program of the European Union

Logo of the Ministry of National Education
Logo of the Ministry of Science and Higher Education
Logo of the Ministry of Regional Development and Infrastructure
Logo of ANTONULUS
Logo of KUL
Logo of ULBIS

Wizyta w Fundacji ANTONULUS

KUL 1918
KATOLICKI
UNIwersYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II

